

СУЧАСНИЙ СТАН АДМІНІСТРАТИВНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА ПОРУШЕННЯ ПРАВИЛ ЩОДО КАРАНТИНУ ЛЮДЕЙ

Чернецька О. А.

аспірантка кафедри адміністративного і фінансового права

Національний університет «Одеська юридична академія»

Фонтанська дорога, 23, Одеса, Україна

orcid.org/0000-0002-2748-9956

oksana4ernetska@gmail.com

Ключові слова:

*відповідальність, карантин,
адміністративна
відповідальність, санітарно-
гігієнічні, санітарно-
протиепідемічні правила
і норми.*

Стаття присвячена дослідженню проблем і сутності сучасного стану адміністративної відповідальності за порушення правил щодо карантину людей. Проаналізовано нормативно-правові акти, які визначають правила карантину та зроблено висновок про те, що в жодному нормативно-правовому акті не передбачено поняття «карантин людей». Звертається увага на те, що в українському законодавстві не встановлено жодних правил та норм, яких необхідно дотримуватися під час запровадження карантину та за порушення яких передбачена адміністративна відповідальність. Встановлено, що у зв'язку із запровадженням карантину та внесенням змін до ст. 44 КУпАП, законодавцем не було внесено відповідні зміни до повноважень, зокрема, органів місцевого самоврядування, яким законом надано право притягнути винну особу до адміністративної відповідальності за порушення правил щодо карантину людей. У зв'язку із доповненням ст. 443 КУпАП частиною 2, виникла нова проблема яка призвела до виникнення юридичних конфліктів в питаннях фіксації адміністративних правопорушень та накладенні адміністративних стягнень за порушення передбачені ст. 443 КУпАП. Таким чином, виникла правова колізія застосування ст.44-3 КУпАП. Зазначено, що задля дотримання основоположних принципів верховенства права, законності та правопорядку, необхідно упорядкувати норми Загальної та Особливої частин КУпАП. Також, акцентовано увагу на тому, що у зв'язку із введенням в країні воєнного стану, що стало підставою для внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 9 грудня 2020 року № 1236 заблоковано дію більшості обмежувальних заходів, які встановлювалися в залежності від рівня епідемічної небезпеки та були обов'язковими для фізичних та юридичних осіб правила на період дії карантину. Оскільки ст. 44-3 КУпАП має бланкетний характер тому для притягнення правопорушників до адміністративної відповідальності необхідно звертатися саме до норм спеціального законодавства, які на час воєнного стану є лише рекомендаційними, а отже не підлягають забезпеченню реальним накладенням адміністративно-правових санкцій (стягнень).

CURRENT STATE AND PROBLEMATIC ISSUES OF ADMINISTRATIVE LIABILITY FOR VIOLATION OF QUARANTINE RULES

Chernetska O. A.

Postgraduate Student at the Department of Administrative and Financial Law

National University "Odesa Law Academy"

Fontanska road, 23, Odesa, Ukraine

orcid.org/0000-0002-2748-9956

oksana4ernetska@gmail.com

Key words: *responsibility, quarantine, administrative responsibility, sanitary and hygienic, sanitary and anti-epidemic rules and regulations.*

The article is devoted to the study of the problems and essence of the current state of administrative liability for violation of the rules on quarantine of people. The author analyzes the legal acts which define the quarantine rules and concludes that no legal act provides for the concept of "quarantine of people". The author draws attention to the fact that Ukrainian legislation do not establish any rules and regulations which must be followed during the quarantine and for the violation of which administrative liability is provided. It is established that in connection with the introduction of quarantine and amendments to Article 44 of the Code of Administrative Offenses, the legislator did not make appropriate changes to the powers of certain bodies which are authorized by law to bring a guilty person to administrative liability for violation of the rules on quarantine of people. Due to the addition of part 2 to Article 44-3 of the Code of Administrative Offenses, a new problem has arisen that has led to legal conflicts in the issues of recording administrative offenses and imposing administrative penalties for violations under Article 44-3 of the Code of Administrative Offenses. Thus, there is a legal conflict in the application of Article 44-3 of the Code of Administrative Offenses. The author notes that in order to comply with the fundamental principles of the rule of law, legality and law and order, it is necessary to harmonize the provisions of the General and Special Parts of the Code of Administrative Offenses. It is also noted that due to amendments to the Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine No. 1236 dated 9 December 2020, most restrictive measures, which were established depending on the level of epidemic danger and were mandatory for individuals and legal entities for the period of quarantine, have been blocked. Since Art. 44-3 of the Code of Administrative Offences is of a blanket nature, in order to bring offenders to administrative liability, it is necessary to refer to the provisions of special legislation, which are only advisory during martial law and therefore cannot be enforced by actual administrative and legal sanctions (penalties).

Вступ. Вже понад три роки Україна та світ живе в умовах карантину, спричиненого пандемією COVID-19. За цей період відбулося чимало змін в українському законодавстві, особливо це стосується відповідальності за порушення карантину та встановлених протиепідемічних заходів. Право кожного громадянина на охорону здоров'я та медичну допомогу встановлено статтею 49 Конституції України. Держава забезпечує санітарно-епідемічне благополуччя населення, а також попередження, лікування, локалізацію та ліквідацію масових інфекційних захворювань. Однак, вказані гарантії не будуть дієвими якщо кожен з нас буде нехтувати встановленими протиепідемічними захо-

дами під час дії карантину. Таким чином, саме під час карантину діють спеціальні норми, які передбачають відповідальність за порушення таких спеціальних правил, тобто правил карантину.

Питання адміністративної відповідальності за порушення правил щодо карантину людей досліджували Вознюк А.А., Чернявський С.С., Самбор М.А., Волуйко О.М., Крикун В.В., Ковальова С.С., Логойда В. та інші. Водночас, саме питання притягнення до адміністративної відповідальності залишається ще малодослідженим, а існуючий механізм потребує вдосконалення.

Постановка завдання. Метою статті є дослідження сучасного стану та проблемних питань

адміністративної відповідальності за порушення правил щодо карантину людей.

Результати досліджень. Конституцією України передбачено, що діяння, які є, зокрема, адміністративними правопорушеннями, та відповідальність за них визначаються виключно законами України [1]. Таким чином, особу можна притягти до відповідальності за дію чи бездіяльність лише в тому випадку, якщо відповідальність за такі дії чи бездіяльність прямо передбачена відповідним законом, а не відповідною статтею кодексу, правилами, нормами, порядками, інструкціями чи рішеннями органів місцевого самоврядування.

Відповідно до ч. 1 ст. 44-3 КУпАП, порушення правил щодо карантину людей, санітарно-гігієнічних, санітарно-протиепідемічних правил і норм, передбачених Законом України «Про захист населення від інфекційних хвороб», іншими актами законодавства, рішень органів місцевого самоврядування з питань боротьби з інфекційними хворобами, тягне за собою накладення штрафу [2].

Однак, у зв'язку з тим, що диспозиція вказаної статті є бланкетною та не містить чітко визначених правил поведінки, за які особу може бути притягнуто до відповідальності та оскільки в статті лише узагальнено визначено порушення, тому для конкретизації таких порушень варто звертатися саме до тих нормативно-правових актів, які визначають правила карантину. З аналізу диспозиції вказаної норми можна виокремити три види правопорушень, які підпадають під дію ч.1 ст. 44-3 КУпАП, а саме: порушення правил щодо карантину людей; порушення санітарно-гігієнічних правил і норм; порушення санітарно-протиепідемічних правил і норм. Таким чином, для того щоб з'ясувати зміст адміністративних порушень, за які передбачена відповідальність згідно зі ст. 44-3 КУпАП, необхідно, перш за все, розглянути положення нормативно-правових актів які закріплюють правила щодо карантину людей. Загальний огляд таких порушень вказує на досить широке та невизначене коло тих правил і норм, які потенційно можуть бути порушені суб'єктом адміністративного проступку.

Так, у висновку на проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України, спрямованих на запобігання виникнення і поширення коронавірусної хвороби (COVID-19)», наданого Головним науково-експертним управлінням в частині, що стосується внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення, а саме доповнення КУпАП новою ст. 44-3 «Порушення правил щодо карантину людей» висловлена думка про те, що запропонована редакція викликає низку зауважень. По-перше, сама назва статті є вужчою за її зміст та не охоплює такі форми об'єктивної сторони пра-

випорушення, як порушення санітарно-гігієнічних, санітарно-протиепідемічних правил і норм, передбачених Законом України «Про захист населення від інфекційних хвороб», іншими актами законодавства, а також рішень органів місцевого самоврядування з питань боротьби з інфекційними захворюваннями. По-друге, поняття «карантин людей» є юридично некоректним, оскільки в чинному законодавстві України вказаний термін взагалі відсутній. В той же час, жодних змін до Закону України «Про захист населення від інфекційних хвороб» у проекті не передбачено [3].

Така позиція обумовлена тим, що об'єктивні ознаки того чи іншого адміністративного правопорушення мають бути чітко викладені у статті (частині статті) Особливої частини КУпАП та зрозумілими для суб'єктів правозастосування.

З урахуванням вищевказаного, можна дійти висновку, що оскільки у диспозиції ч. 1 ст. 44-3 КУпАП робиться відсилка до правил і норм, передбачених Законом України «Про захист населення від інфекційних хвороб», в яких не передбачене поняття «карантин людей», тому доцільніше було б встановити відповідальність за порушення саме санітарно-гігієнічних, санітарно-протиепідемічних правил і норм, які передбачені Законом України «Про захист населення від інфекційних хвороб».

Що стосується, порушення санітарно-гігієнічних, санітарно-протиепідемічних правил і норм, передбачених Законом України «Про захист населення від інфекційних хвороб», іншими актами законодавства, про які йдеться в диспозиції ч. 1 ст. 44-3 КУпАП, необхідно вказати наступне.

Так, відповідно до ст. 1 Закону України «Про захист населення від інфекційних хвороб», під санітарно-протиепідемічними правилами і нормами розуміють – нормативно-правові акти (накази, інструкції, правила, положення тощо) центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері охорони здоров'я, вимоги яких спрямовані на запобігання виникненню та поширенню інфекційних хвороб [4].

В свою чергу тлумачення санітарно-гігієнічним й санітарно-протиепідемічним правилам і нормам надає також і Закону України «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення», відповідно до якого це обов'язкові для виконання нормативно-правові акти центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері охорони здоров'я, що встановлюють медичні вимоги безпеки щодо середовища життєдіяльності й окремих його факторів, недотримання яких створює загрозу здоров'ю і життю людини й майбутніх поколінь, а також загрозу виникнення та розповсюдження інфекційних хвороб і масових неінфекційних захворювань (отруень) серед населення [5].

Звертаємо увагу на те, що ані в Законі України «Про захист населення від інфекційних хвороб» ані в Законі України «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення» не встановлено жодних правил та норм, які необхідно дотримуватися під час запровадження карантину та за порушення яких передбачена адміністративна відповідальність згідно з ч. 1 ст. 44-3 КУпАП. Таким чином, знову виникає проблема некоректності формулювання диспозиції ч. 1 ст. 44-3 КУпАП, оскільки зазначені санітарно-гігієнічні та санітарно-протиепідемічні правила і норми не закріплені в законодавчих актах та є відсильними до нормативно-правових актів МОЗ України.

Що ж стосується «інших актів законодавства» про які йдеться в ч. 1 ст. 44-3 КУпАП, то варто зазначити, що до таких актів слід відносити не лише закони, а також нормативно-правові акти Верховної Ради України, Президента України, Кабінету Міністрів України.

На думку С.С. Ковальової така чисельність норм, які розосереджені у великій кількості нормативно-правових актах та необхідність спеціальних знань для тлумачення їхнього змісту, викликало складнощі під час реалізації правової конструкції ч. 1 ст. 44-3 КУпАП на практиці [6].

Якщо говорити про порушення рішень органів місцевого самоврядування з питань боротьби з інфекційними хворобами які передбачені ч.1 ст. 44-3 КУпАП, необхідно звернутися до Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні».

Відповідно до п. 2 ч. 3 ст. 43 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», виключно на пленарних засіданнях обласних рад вирішують такі питання, як прийняття в межах, що визначені законами, рішень з питань боротьби зі стихійним лихом, епідеміями, епізоотіями, які передбачають за їх порушення адміністративну відповідальність [7].

Аналогічні повноваження містяться в ч. 1 ст. 5 КУпАП, відповідно до якої сільські, селищні, міські, обласні ради мають право приймати в межах, що визначені законами, рішення з питань боротьби зі стихійним лихом й епідеміями, які передбачають за їх порушення адміністративну відповідальність, а також рішення з питань боротьби з епізоотіями, за порушення яких відповідальність встановлено в ст. 107 КУпАП.

Частиною 2 статті 5 КУпАП передбачено, що сільські, селищні, міські ради встановлюють відповідно до законодавства правила, за порушення яких адміністративну відповідальність передбачено в ст. 152, 159 і 182 КУпАП [2].

Відповідно до ч. 6 ст. 29 Закону України «Про захист населення від інфекційних хвороб», організація та контроль за дотриманням встановленого на території карантину правового режиму,

своєчасним і повним проведенням профілактичних і протиепідемічних заходів покладаються на місцеві органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування. В свою чергу, ч. 1 ст. 32 вказаного закону передбачено, що обмежувальні протиепідемічні заходи встановлюються місцевими органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування. Обмеженням підлягають ті види господарської та іншої діяльності, що можуть сприяти поширенню інфекційних хвороб [4].

Також, в ч. 2 ст. 30 «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення» зазначено, що у разі виникнення чи загрози виникнення або поширення особливо небезпечних і небезпечних інфекційних хвороб, масових неінфекційних захворювань (отруєнь), радіаційних уражень населення органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування у межах своїх повноважень можуть запроваджувати у встановленому законом порядку на відповідних територіях чи об'єктах особливі умови та режими праці, навчання, пересування і перевезення, спрямовані на запобігання та ліквідацію цих захворювань та уражень [5].

Таким чином, органи місцевого самоврядування можуть ухвалювати відповідні рішення, пов'язані із встановленням карантинних, санітарно-гігієнічних та санітарно-протиепідемічних норм і правил на відповідній території.

З аналізу положень ч. 1 ст. 5 КУпАП вбачається, що органи місцевого самоврядування у своїх рішеннях з питань боротьби зі стихійним лихом та епідеміями, визначають норми зобов'язального характеру, за порушення яких передбачена адміністративна відповідальність, не вказуючи, при цьому, на ті норми, за якими і настає адміністративна відповідальність. Таким чином, у рішеннях органів місцевого самоврядування з питань боротьби зі стихійним лихом та епідеміями визначається перелік прав та обов'язків, яких мають дотримуватися суб'єкти правовідносин, і за порушення яких настає адміністративна відповідальність.

Водночас, органи місцевого самоврядування визначають перелік чітко визначених прав та обов'язків суб'єктів правовідносин, за порушення яких передбачена адміністративна відповідальність. Так, наприклад, за порушення рішення органів місцевого самоврядування з питань боротьби з епізоотіями, передбачена відповідальність згідно зі ст. 107 КУпАП (ч. 2 ст. 5 КУпАП).

Із цього приводу Самбор М. А. та Самбор А. М. слушно зауважують, що у такий спосіб делегування органам місцевого самоврядування повноважень, надано право встановлювати позитивні норми, порушення яких тягне за собою адміністративну відповідальність [8, с. 48–49].

Варто зауважити, що норми ст. 5 КУпАП прямо не передбачають відповідальність за порушення правил і норм визначених в рішеннях органів місцевого самоврядування з питань боротьби із стихійним лихом та епідеміями, в той час як особлива частина КУпАП передбачає відповідальність за такі порушення.

Звертає на себе увагу той факт, що Законом України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України, спрямованих на запобігання виникненню і поширенню коронавірусної хвороби (COVID-19)» не вносилися зміни до ст. 5 КУпАП, що, як наслідок, не дає підстав для застосування адміністративної відповідальності за порушення карантинних обмежень встановлених в рішеннях органів місцевого самоврядування згідно із ч. 1 ст. 44-3 КУпАП. Натомість, норма ст. 44-3 КУпАП вказує на те, що такі правила можуть встановлюватися органами місцевого самоврядування. Таким чином маємо колізію норм Загальної та Особливої частин КУпАП.

Законом України «Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо запобігання поширенню коронавірусної хвороби (COVID-19)» від 6 листопада 2020 року № 1000-ІХ, статтю 44-3 КУпАП доповнено частиною другою, відповідно до якої перебування в громадських будинках, спорудах, громадському транспорті під час дії карантину без вдягнутих засобів індивідуального захисту, зокрема респіраторів або захисних масок, що закривають ніс та рот, у тому числі виготовлених самостійно, – тягне за собою накладення штрафу від десяти до п'ятнадцяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян [9].

Проблема полягає у співвідношенні диспозицій ч. 1 та 2 ст. 44-3 КУпАП у зв'язку з їх бланкетним характером та, як вже нами було вказано вище, відсутністю в законодавстві визначеного поняття «карантин людей», чітко визначених санітарно-гігієнічних та санітарно-протиепідемічних правил і норм, що призводить до юридичних конфліктів в питаннях фіксації адміністративних правопорушень та накладенні адміністративних стягнень за порушення передбачені ст. 44-3 КУпАП.

Як зазначено вище, ст. 44-3 КУпАП з 21.11.2020 року (дата набрання чинності Законом України № 1000-ІХ) доповнено частиною 2, і саме з цього часу перебування в громадських місцях (будинках, спорудах, громадському транспорті) під час дії карантину без вдягнутих засобів індивідуального захисту (респіраторів або захисних масок, що закривають ніс та рот, у тому числі виготовлених самостійно) є окремим видом адміністративного правопорушення на яке не поширюється дія ч. 1 ст. 44-3 КУпАП.

Доречною з цього питання є правова позиція В. Логойди, який стверджує, що у зв'язку

із доповненням ст. 44-3 КУпАП частиною 2 з'являється спеціальна норма – порушення так званого «маскового режиму», що з точки зору теорії права створило конкуренцію загальної та спеціальної норм права. Вказаній конкуренції норм могло б і не виникнути, якби при доповненні новою частиною ст. 44-3 КУпАП зазнала відповідних змін у бік звуження диспозиції частини першої, однак цього зроблено не було, що призвело до виникнення колізії [10, с. 259].

Висновки. Як показує судова практика з розгляду справ про порушення правил щодо карантину людей, під час складання адміністративних протоколів про вчинення адміністративного правопорушення передбаченого ст. 44-3 КУпАП, працівники Національної поліції не відокремлюють ч. 1 та ч. 2 ст. 44-3 КУпАП, що призводить до закриття проваджень у справі на підставі п. 1 ст. 247 КУпАП у зв'язку з відсутністю події і складу адміністративного правопорушення. Також, на застосування ст. 44-3 КУпАП вплинуло прийняття Кабінетом Міністрів України постанови «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 9 грудня 2020 р. № 1236» № 372 від 26.03.2022 року, відповідно до якої на період воєнного стану «зелений», «жовтий», «помаранчевий» та «червоний» рівні епідемічної небезпеки поширення COVID-19 та відповідні обмежувальні протиепідемічні заходи не застосовуються. На період воєнного стану фізичним особам та суб'єктам господарювання рекомендується дотримуватися протиепідемічних заходів, спрямованих на запобігання поширенню COVID-19 [11]. Зміни внесені до постанови Кабінету Міністрів України від 9 грудня 2020 р. № 1236 заблокували дію більшості обмежувальних протиепідемічних заходів зазначеної постанови, якими встановлювалися обов'язкові для фізичних та юридичних осіб правила на період дії карантину, в залежності від рівня епідемічної небезпеки та за порушення яких передбачалась відповідальність. Тобто, формально ст. 44-3 КУпАП діє й далі, однак оскільки вона має бланкетний характер, для притягнення правопорушників до адміністративної відповідальності необхідно звертатися до норм спеціального законодавства, які на час воєнного стану є лише рекомендаційними, а отже не підлягають забезпеченню реальним накладенням адміністративно-правових санкцій (стягнень).

Таким чином, задля дотримання основоположних принципів верховенства права, законності та правопорядку, серед яких перше місце займає дотримання прав і свобод людини та громадянина, необхідно розуміти зміст адміністративного правопорушення, передбаченого ст. 44-3 КУпАП. Вказане можливо досягти шляхом упорядкування норм Загальної та Особливої частин КУпАП.

ЛІТЕРАТУРА

1. Конституція України від 28 червня 1996 року. *Відомості Верховної Ради України*. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2102-20#Text>
2. Кодекс України про адміністративні правопорушення : Постанова Верховної Ради Української РСР від 07.12.1984 року № 8073-X. *Відомості Верховної Ради України*. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10#n4415>
3. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України, спрямованих на запобігання виникнення і поширення коронавірусної хвороби (COVID-19) : висновок Головного науково-експертного управління на проект Закону України від 16 березня 2020 року № 3219. URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_2?pf3516=3219&skl=10
4. Про захист населення від інфекційних хвороб : Закон України від 6 квітня 2000 року № 1645-III. *Відомості Верховної Ради України*. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1645-14#Text>
5. Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення : Закон України від 24 лютого 1994 року № 4004-XII. *Відомості Верховної Ради України*. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4004-12#Text>
6. Ковальова С. С. Відповідальність за порушення карантину та санітарних правил і норм щодо запобігання поширенню коронавірусної інфекції (COVID-19) в Україні. *Право. Людина. Довкілля*. 2020. № 11(2). С. 158–168. doi: <https://doi.org/10.31548/law2020.02.019>
7. Про місцеве самоврядування в Україні : Закон України від 21 травня 1997 року № 280/97-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80#Text>
8. Самбор М. А., Самбор А. М. Повноваження органів місцевого самоврядування щодо прийняття рішень, якими визначаються склади адміністративних правопорушень. *Наукові записки Інституту законодавства Верховної ради України*. 2014. № 3. С. 47–53.
9. Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо запобігання поширенню коронавірусної хвороби (COVID-19) : Закон України від 6 листопада 2020 року № 1000-IX. *Відомості Верховної Ради України*. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1000-20#Text>
10. Логойда В. Адміністративна відповідальність за окремі порушення карантинного режиму в закладах роздрібно́ї торгівлі, громадського харчування та сфери послуг. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія : Право*. 2022. № 71. С. 258–262. DOI: <https://doi.org/10.24144/2307-3322.2022.71.43>
11. Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 9 грудня 2020 р. № 1236 : Постанова Кабінету Міністрів України від 26 березня 2022 року № 372. *Відомості Верховної Ради України*. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/372-2022-%D0%BF#n2>

REFERENCES

1. Konstytutsiia Ukrainy [The Constitution of Ukraine] dated by 28. 06. 1996. Vidomosti Verkhovnoyi Rady Ukrayiny [Information of the Verkhovna Rada of Ukraine]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2102-20#Text> [in Ukrainian]
2. Kodeks Ukrainy pro administratyvni pravoporushennia [Code of Administrative Offences of Ukraine] dated by 07. 12. 1984 № 8073-X. Vidomosti Verkhovnoyi Rady Ukrayiny [Information of the Verkhovna Rada of Ukraine]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10#n4415> [in Ukrainian]
3. Pro vnesennia zmin do deiakykh zakonodavchykh aktiv Ukrainy, spriamovanykh na zapobihannia vynyknennia i poshyrennia koronavirusnoi khvoroby (COVID-19) : vysnovok Holovnoho naukovo-ekspertnoho upravlinnia na projekt Zakonu Ukrainy dated by 16. 03. 2020 № 3219 [On Amendments to Certain Legislative Acts of Ukraine Aimed at Preventing the Occurrence and Spread of Coronavirus Disease (COVID-19): Opinion of the Main Scientific and Expert Department on the Draft Law of Ukraine of 16 March 2020]. Vidomosti Verkhovnoyi Rady Ukrayiny [Information of the Verkhovna Rada of Ukraine]. URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_2?pf3516=3219&skl=10 [in Ukrainian]
4. Pro zakhyst naseleння vid infektsiinykh khvorob [On Protection of the Population from Infectious Diseases] : Law of Ukraine dated by 06. 04. 2000 № 1645-III. Vidomosti Verkhovnoyi Rady Ukrayiny [Information of the Verkhovna Rada of Ukraine]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1645-14#Text> [in Ukrainian]
5. Pro zabezpechennia sanitarnoho ta epidemichnoho blahopoluchchia naseleння [On ensuring the sanitary and epidemiological well-being of the population] : Law of Ukraine dated by 24. 02. 1994 № 4004-XII. Vidomosti Verkhovnoyi Rady Ukrayiny [Information of the Verkhovna Rada of Ukraine]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4004-12#Text> [in Ukrainian]
6. Kovalova S. S. (2020). Vidpovidalnist za porushennia karantynu ta sanitarnykh pravyl i norm shchodo zapobihannia poshyrenniu koronavirusnoi infektsii (COVID-19) v Ukraini [Liability for violation

- of quarantine and sanitary rules and regulations to prevent the spread of coronavirus infection (COVID-19) in Ukraine]. *Pravo. Liudyna. Dovkillia [Law. Human. Environment.]*, 11(2), 158–168. doi: <https://doi.org/10.31548/law2020.02.019> [in Ukrainian]
7. Pro mistseve samovriaduvannia v Ukraini [On Local Self-Government in Ukraine] : Law of Ukraine dated by 21. 05. 1997 № 280/97-BP. Vidomosti Verkhovnoyi Rady Ukrayiny [Information of the Verkhovna Rada of Ukraine]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80#Text> [in Ukrainian]
  8. Sambor M. A., Sambor A. M. (2014). Povnovazhennia orhaniv mistsevoho samovriaduvannia shchodo pryiniattia rishen, yakymy vyznachaiutsia sklady administratyvnykh pravoporushen [Powers of local self-government bodies to make decisions defining administrative offences]. *Naukovi zapysky Instytutu zakonodavstva Verkhovnoi rady Ukrainy [Scientific Notes of the Institute of Legislation of the Verkhovna Rada of Ukraine]*, 3, 47–53. [in Ukrainian]
  9. Pro vnesennia zmin do Kodeksu Ukrainy pro administratyvni pravoporushennia shchodo zapobihannia poshyrenniu koronavirusnoi khvoroby (COVID-19) [On Amendments to the Code of Ukraine on Administrative Offences to Prevent the Spread of Coronavirus Disease (COVID-19)] : Law of Ukraine dated by 06. 11. 2020 № 1000-IX. Vidomosti Verkhovnoyi Rady Ukrayiny [Information of the Verkhovna Rada of Ukraine]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1000-20#Text> [in Ukrainian]
  10. Lohoida V. (2022). Administratyvna vidpovidalnist za okremi porushennia karantynnoho rezhymu v zakladakh rozdribnoi torhivli, hromadskoho kharchuvannia ta sfery posluh [Administrative Liability for Certain Violations of the Quarantine Regime in Retail, Catering and Service Facilities.]. *Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho natsionalnoho universytetu. Serii: Pravo [Scientific Bulletin of Uzhhorod National University. Series: Law]*, 71, 258–262. DOI: <https://doi.org/10.24144/2307-3322.2022.71.43> [in Ukrainian]
  11. Pro vnesennia zmin do postanovy Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 9 hrudnia 2020 roku № 1236 [On Amendments to the Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine dated 9 December 2020 No. 1236] : Decree of the Cabinet of Ministers of Ukraine dated by 26. 03. 2022 № 372. Vidomosti Verkhovnoyi Rady Ukrayiny [Information of the Verkhovna Rada of Ukraine]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/372-2022-%D0%BF#n2> [in Ukrainian]